ΜΑΣΤΕΡ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ:

Πώς μπορούν να καλλιεργηθούν οι διαπροσωπικές σχέσεις ανάμεσα στον διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς μιας σχολικής μονάδας με σκοπό την επίτευξη των στόχων της;

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ:

Χατζηιωακειμίδης Ανέστης

ΑΝΟΙΞΗ 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα που πραγματεύεται η παρούσα διπλωματική εργασία είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ διευθυντή σχολικής μονάδας και εκπαιδευτικών και η συμβολή αυτών στην αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας.

Βασικός σκοπός αυτής της έρευνας είναι να προσδιορίσει τις διαπροσωπικές σχέσεις ανάμεσα στον διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς, να εντοπίσει τα προβλήματα που δημιουργούνται και τις αιτίες τους, να αναδείξει τους τρόπους απόκτησης και ανάπτυξης καλών διαπροσωπικών σχέσεων και να επισημάνει και προβάλει τη σπουδαιότητα και την αξία τους στην αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας.

Για τη διερεύνηση των υποθέσεων και την επίτευξη των στόχων της έρευνας εφαρμόστηκε ποσοτική και ποιοτική έρευνα με τη χρήση κατάλληλα δομημένου ερωτηματολογίου. Στην έρευνα συμμετείχαν 10 Διευθυντές σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και 10 εκπαιδευτικοί.

Διερευνήθηκαν η επικρατούσα κατάσταση στις σχολικές μονάδες, οι αντιλήψεις των διευθυντών και των εκπαιδευτικών για τις διαπροσωπικές σχέσεις που αναπτύσσονται στη σχολική τους μονάδα και τη σημασία τους στην αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας. Ακόμη, μελετήθηκαν οι απόψεις τους για τους παράγοντες που ευνοούν ή δυσχεραίνουν την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων.

Η έρευνα έδειξε ότι οι σχέσεις μεταξύ διευθυντή και εκπαιδευτικών στις περισσότερες περιπτώσεις είναι υπηρεσιακές και τυπικές και διαμορφώνονται από το επίπεδο και την ποιότητα της καθημερινής συνεργασίας και επικοινωνίας, από τις συμπεριφορές και από την προσωπικότητα, την υπευθυνότητα και συνέπεια που επιδεικνύει ο καθένας.

Παράγοντες όπως η μεροληπτική στάση των διευθυντών απέναντι σε μεμονωμένα άτομα-ομάδες, η πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων εκατέρωθεν, η έλλειψη συνέπειας και υπευθυνότητας των εκπαιδευτικών, η διοικητική ανεπάρκεια του διευθυντή, ο αυταρχικός τρόπος διοίκησης, η κακή επικοινωνία δημιουργούν προβλήματα στην ανάπτυξη των καλών διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς.

Από την άλλη οι παράγοντες που βοηθούν στη διαμόρφωση καλών διαπροσωπικών σχέσεων είναι η δίκαιη και αποτελεσματική διευθέτηση των συγκρούσεων, ο δημοκρατικός τρόπος διοίκησης και η επιβράβευση των εκπαιδευτικών από τον διευθυντή, η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στον προγραμματισμό του έργου της σχολικής μονάδας, η καλή οργάνωση της σχολικής μονάδας, η προσωπικότητα και το κύρος του διευθυντή και η ισότιμη αντιμετώπιση όλων των εκπαιδευτικών από τον διευθυντή, το ενδιαφέρον από τον διευθυντή για τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί και η ύπαρξη κλίματος εμπιστοσύνης και καλής επικοινωνίας.

Οι καλές διαπροσωπικές σχέσεις δημιουργούν συνθήκες ηρεμίας, συνεργασίας, αποτελεσματικότητας, σύμπνοιας, αποδοτικότητας και καλής διάθεσης που οδηγούν στην εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας. Το ήρεμο κλίμα αντανακλάται στο παιδαγωγικό έργο και "φτάνει" στους μαθητές προωθώντας την εκπαιδευτική διαδικασία. Αντίθετα η έλλειψη καλών διαπροσωπικών σχέσεων οδηγεί τους εκπαιδευτικούς να μη νιώθουν άνετα στη σχολική τους μονάδα και να μην αποδίδουν αποτελεσματικά.

Λέξεις – κλειδιά

Διαπροσωπικές σχέσεις, διευθυντής, εκπαιδευτικοί, θετικοί-αρνητικοί παράγοντες, σχολική μονάδα, αποτελεσματικότητα

ABSTRACT

This thesis examines the interpersonal relations between the headteacher and the teachers of secondary education and their contribution to the efficient operation of a school organisation.

The research aims at identifying the interpersonal relations between the headteacher and the teachers, exploring the problems that may arise along with their causes, as well as highlighting ways of building up good interpersonal relations. It also focuses on their importance and value for the effective school unit operation.

Quantitative and qualitative research has been applied for the investigation of the cases and the achievement of the research objectives, using an appropriately structured questionnaire. The research sample is made up of 10 headteachers and 10 teachers of secondary education.

Firstly, the present school unit conditions are analyzed. Secondly, there is a thorough investigation of the headteachers' and teachers' attitude towards the interpersonal relations developed in the school unit and their significance to the effective school unit operation. The headteachers' and teachers' viewpoints towards the factors which support or hinder the development of interpersonal relations are fully described. The data analysis has shown that the relationship between the headteacher and teachers is typical and impersonal in most cases, and it is determined by the level and quality of daily cooperation and communication, behavior and personality as well as responsibility and consistency shown by everyone.

Factors such as the discriminatory attitude of headteachers towards individuals or groups, the improper performance of duties, the lack of consistency and responsibility of teachers, the administrative failure of the headteacher, the authoritarian way of administration and poor communication create problems in developing good interpersonal relations between the headteachers and teachers.

Some other parameters that help in the formation of good interpersonal relations may be the fair and efficient resolution of conflicts, the democratic mode of administration, teachers' reward by the headteacher, and the participation of teachers in the planning of

school unit work. The good organization of the school unit, the personality and reputation of the headteacher and the equal treatment of all teachers by the director, the interest of the headteacher in the problems and difficulties teachers face and eventually the existence of trust and good communication.

The current investigation illustrates that good interpersonal relations among all those involved in the school activities contribute to a good and harmonious school climate. They create calm conditions, cooperation, efficiency, togetherness, efficiency and good will that lead to the proper functioning of the school. The peaceful atmosphere is reflected in the pedagogical work and it influences the students positively promoting the educational process. On the contrary, the lack of good interpersonal relations leads teachers to feeling uncomfortable in the school unit and thus not performing efficiently.

Keywords

Interpersonal relations, headteacher, teachers, positive - negative factors, school unit, efficiency.